

Obsah

Předmluva	9
1 Obor a jeho proměny	13
1.1 Pedagogická psychologie a její proměny v čase	13
1.2 Poslání pedagogické psychologie	23
1.3 Pedagogická psychologie a možné proměny osobnosti	26
<i>Literatura</i>	35
2 Sociální kontext školy, výchovy a vzdělávání	39
2.1 Socializace a kultura	39
2.2 Kulturní a etnická heterogenost	47
2.3 Sociální heterogenost	53
<i>Literatura</i>	57
3 Učení a vyučování	61
3.1 Učení v pedagogických situacích	61
3.1.1 <i>Prostředí pro pedagogické situace</i>	61
3.1.2 <i>Typy učení a definice učení</i>	67
3.1.3 <i>Vztah emocí a učení</i>	77
3.1.4 <i>Smysluplné učení</i>	79
3.1.5 <i>Senzomotorické učení</i>	86
3.1.6 <i>Pamětní učení</i>	95
3.1.7 <i>Učení z textu</i>	103
3.1.8 <i>Učení z obrazového materiálu</i>	129
3.1.9 <i>Elektronické učení</i>	154
3.1.10 <i>Úskalí dosavadních přístupů</i>	160
3.1.11 <i>Kooperativní učení</i>	172
<i>Literatura</i>	183
3.1.12 <i>Styly učení</i>	191
<i>Literatura</i>	220
3.1.13 <i>Autoregulace učení a chování</i>	222
<i>Literatura</i>	249

3.2	Motivace v pedagogických situacích	251
3.2.1	<i>Vybrané teoretické přístupy</i>	252
3.2.2	<i>Motivace a pedagogický kontext</i>	265
3.2.3	<i>Motivace a nuda</i>	281
3.2.4	<i>Typy motivace</i>	287
3.2.5	<i>Ovlivňování učební motivace</i>	288
	<i>Literatura</i>	291
4	Požadavky na žáky	295
4.1	Cíle a taxonomie cílů	295
4.2	Kompetence žáků	305
4.3	Taxonomie kladných stránek člověka	311
	<i>Literatura</i>	320
5	Obsahová stránka učení a vyučování	323
5.1	Formální kurikulum	323
5.2	Skryté kurikulum	327
5.3	Výběr a uspořádání učiva	333
5.4	Přístupy ke strukturování učiva	339
5.4.1	<i>Vytváření sítí</i>	341
5.4.2	<i>Strukturování klíčových pojmů</i>	344
5.4.3	<i>Vytváření schémat</i>	348
5.4.4	<i>Pojmové mapování</i>	349
5.5	Učební úlohy	365
5.5.1	<i>Parametry učební úlohy</i>	366
5.5.2	<i>Druhy učebních úloh</i>	374
5.5.3	<i>Řešení učební úlohy</i>	378
5.5.4	<i>Typologie učebních úloh</i>	382
5.5.5	<i>Využití učebních úloh</i>	383
5.6	Dětské pojetí světa a žákovo pojetí učiva	388
5.6.1	<i>Teoretické základy</i>	389
5.6.2	<i>Dětské interpretování světa</i>	393
5.6.3	<i>Žákovo pojetí učiva</i>	396
5.6.4	<i>Proměny žákova pojetí učiva</i>	399
5.6.5	<i>Diagnostické metody</i>	411
5.6.6	<i>Ovlivňování žákova pojetí učiva</i>	421
	<i>Literatura</i>	427

6	Hlavní aktéři	435
6.1	Učitel	435
6.1.1	<i>Stávání se učitelem</i>	435
6.1.2	<i>Učitel jako profesionál</i>	440
6.1.3	<i>Učitelova profesionální zdatnost</i>	444
6.1.4	<i>Učitelovo pojetí výuky</i>	455
6.1.5	<i>Učitelův vyučovací styl</i>	466
6.1.6	<i>Učitelovy postoje k žákům</i>	484
6.1.7	<i>Učitelova očekávání vůči žákům</i>	491
6.1.8	<i>Učitelovo zvládnutí zátěže</i>	499
6.1.9	<i>Učitel a syndrom vyhoření</i>	512
	<i>Literatura</i>	521
6.2	Žáci	528
6.2.1	<i>Žáci nadaní a talentovaní</i>	529
6.2.2	<i>Žáci selhávající, neprospívající</i>	538
6.2.3	<i>Učitelské typizace žáků a pojetí školního neúspěchu žáků</i> .	541
6.2.4	<i>Žákovská pojetí školního neúspěchu</i>	543
6.2.5	<i>Žáci relativně neúspěšní a relativně úspěšní</i>	546
6.2.6	<i>Žáci vyhledávající pomoc a žáci nevyhledávající pomoc</i> ...	549
6.2.7	<i>Vnímaná osobní/vlastní zdatnost žáků</i>	558
	<i>Literatura</i>	569
6.3	Školní třída	574
6.3.1	<i>Školní třída jako malá sociální skupina</i>	574
6.3.2	<i>Vnější a vnitřní diferenciacie</i>	582
6.4	Psychosociální klima školní třídy	587
6.4.1	<i>Věcné a terminologické rozlišení</i>	588
6.4.2	<i>Definice psychosociálního klimatu školní třídy</i>	591
6.4.3	<i>Zjišťování psychosociálního klimatu školní třídy</i>	594
6.4.4	<i>Využití získaných výsledků</i>	600
	<i>Literatura</i>	602
7	Škola	607
7.1	Škola jako instituce i společenství lidí	607
7.2	Změny sociokulturního kontextu a fungování školy	608
7.3	Kultura školy	611
7.3.1	<i>Zjišťování kultury školy</i>	613
7.3.2	<i>Intervence měnící kulturu školy</i>	620

7.4	Psychosociální klima školy	622
7.4.1	Geneze, definice a typy	623
7.4.2	Sociální reprezentace klimatu školy	625
7.4.3	Zjišťování klimatu školy	630
7.4.4	Intervence měnící klima školy	639
	Literatura	642
	Jmenný rejstřík	647
	Věcný rejstřík	656